

Education and Culture DG

Lifelong Learning Programme

Τίτλος έργου: Εθελοντές Της Γνώσης – Ακρωνύμιο έργου: TKV
Συμφωνία χορηγίας: 2011-32-79/001-001

Fondazione Mondo Digitale

Εθελοντές Της Γνώσης

Αναλυτικό πρόγραμμα δραστηριοτήτων

Lifelong Learning Programme

Τίτλος έργου: Εθελοντές Της Γνώσης – Ακρωνύμιο έργου: TKV
Συμφωνία χορηγίας: 2011-32-79/001-001

Πρώτο μέρος: Στόχοι

Δεύτερο μέρος: Μεθολογία

Τρίτο μέρος: Αναλυτικό πρόγραμμα δραστηριοτήτων TKV

- 3.1 Εισαγωγή στην πληροφοριακή και τηλεματική τεχνολογία**
- 3.2 Κοινωνική δικτύωση**
- 3.3 Διαδικτυακές κυβερνητικές υπηρεσίες**
- 3.4 Εύκολη τεχνολογία**

Lifelong Learning Programme

Τίτλος έργου: Εθελοντές Της Γνώσης – Ακρωνύμιο έργου: TKV
Συμφωνία χορηγίας: 2011-32-79/001-001

Πρώτο Μέρος Στόχοι

Η Ευρώπη γίνεται μάρτυρας μιας σημαντικής πληθυσμιακής γήρανσης. Η προσδοκία μιας μακροβιότερης ζωής, έφερε βαθιές αλλαγές στον τρόπο ζωής και στις ανάγκες των ηλικιωμένων. Μέχρι το 1995, 70 εκατομμύρια άνθρωποι ηλικίας άνω των 60 ζούσαν στην Ένωση, σχεδόν το 20% του πληθυσμού. Μέχρι το 2020, αυτό το νούμερο θα ανέλθει στο 25% και οι άνθρωποι ηλικίας 80 ετών και άνω, θα είναι παραπάνω από διπλάσιοι σε αριθμό. Αυτή η δημογραφική εξέλιξη, εγείρει πολλές προκλήσεις όπου το ICT καλείται να βοηθήσει, δημιουργώντας αφενός μεν πολλά πλεονεκτήματα για τα ηλικιωμένα άτομα, αφετέρου δε, αναπτύσσει την οικονομία με πολύ πιο παραγωγικούς τρόπους.

Το έργο TKV στοχεύει στην:

- α) Προώθηση της ψηφιακής επάρκειας μεταξύ των πρεσβυτέρων ατόμων που διατρέχουν τον κίνδυνο να περιθωριοποιηθούν στο πλαίσιο της διαγενεακής ανταλλαγής και των σχέσεων με νέους ανθρώπους.
- β) Ενθάρρυνση της ενεργούς συμμετοχής των ηλικιωμένων ατόμων στην κοινωνία μέσω εθελοντικών δραστηριοτήτων, ενισχύοντας την αυτοεκτίμησή τους, την αίσθηση της ταυτότητάς τους και τις κοινωνικές σχέσεις τους.
- γ) Βελτίωση της παραγωγής, του ελέγχου και της διάδοσης καινοτόμων δραστηριοτήτων, μεθοδολογιών και μαθημάτων για ενήλικους μαθητές.
- δ) Δημιουργία ενός δικτύου από «Εθελοντές της Γνώσης» όλων των ηλικιών.
- ε) Συμβολή στη δημιουργία ενός πιο οικείου περιβάλλοντος φιλικού προς τον εθελοντισμό, με περισσότερα άτομα να συμμετέχουν σε εθελοντικές δραστηριότητες από όλη την Ευρώπη, ενώ παράλληλα να διευκολύνει τη διεθνή κινητικότητα μεταξύ των εθελοντών μεγαλύτερης ηλικίας.
- ζ) Ανάπτυξη εναλλακτικών μαθησιακών προσεγγίσεων, βασισμένων σε περιβάλλον Phytural (ένα σύνολο εικονικών και φυσικών δραστηριοτήτων), που θα οδηγεί στη δημιουργία μιας πιο ενεργητικής παρακαταθήκης αλληλεπίδρασης καλών πρακτικών στα πεδία της επίσημης και ανεπίσημης εκπαίδευσης ενηλίκων.

Lifelong Learning Programme

Τίτλος έργου: Εθελοντές Της Γνώσης – Ακρωνύμιο έργου: TKV
Συμφωνία χορηγίας: 2011-32-79/001-001

Στο πλαίσιο αυτό, η εκπαιδευτική ρύθμιση αποκτά στρατηγική, για τουλάχιστον δυο λόγους. Πρώτον, θα πρέπει να διασφαλίσει την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα της μαθησιακής διαδικασίας, καθώς επίσης και την αναμενόμενη επιτυχή ολοκλήρωσής της. Δεύτερον, θα πρέπει να διασφαλίσει την ίδρυση μιας συνολικής δια βίου μαθησιακής συμπεριφοράς, σημαντική για όλους τους συμμετέχοντες, νέους και ηλικιωμένους, άμεσα και έμμεσα.

Ας δούμε πιο συγκεκριμένα τους στόχους, το περιεχόμενο και τα εκπαιδευτικά αντικείμενα των προτεινόμενων δραστηριοτήτων.

Όσον αφορά το εκπαιδευτικό μονοπάτι, οι τέσσερις ακόλουθες δραστηριότητες ανταποκρίνονται σε τέσσερα μεγάλα βήματα, που οδηγούν το διδασκόμενο από την εξοικείωση των βασικών ιδεών και των αρχών της χρήσης ICT (π.χ. το άνοιγμα του υπολογιστή), μέχρι τις πιο πολύπλοκες εφαρμογές, όπως είναι η αυτόνομη διαχείριση ενός προφίλ σε κοινωνική δικτύωση.

Πιο συγκεκριμένα:

1. Η 1η δραστηριότητα επικεντρώνεται σε βασικές δεξιότητες που στοχεύουν στην αυτονομία του ηλεκτρονικού χρήστη: από τη δημιουργία και τη διαχείριση αρχείων, τη χρήση επεξεργαστή κειμένου, την αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων και τις επισυνάψεις αρχείων μέχρι τις διαδικτυακές έρευνες στο Διαδίκτυο. Επιπροσθέτως, οι εφαρμογές που σχετίζονται με τα ενδιαφέροντα συγκεκριμένων χρηστών συμπεριλαμβάνονται επίσης, όπως οι βάσεις δεδομένων και η επιμέλεια φωτογραφιών και βίντεο.

Αυτό το 1^ο αναλυτικό πρόγραμμα δραστηριοτήτων, έχει ήδη εφαρμοστεί και επιτυχώς δοκιμαστεί σε πολλά μαθήματα από τον Ψηφιακό Παγκόσμιο Οργανισμό (που ήταν κι ο διαχειριστής έργου) και που αποτελεί την απαρχή της συνολικής ανάπτυξης του έργου TKV. Εφόσον η δομή και το περιεχόμενο του αναλυτικού προγράμματος δραστηριοτήτων έχουν δοκιμαστεί επιτυχώς σε πειραματικό στάδιο, η αφομοίωσή του από εκπαιδευτικές κοινότητες, καθίσταται ευκολότερη,

Lifelong Learning Programme

**Τίτλος έργου: Εθελοντές Της Γνώσης – Ακρωνύμιο έργου: TKV
Συμφωνία χορηγίας: 2011-32-79/001-001**

απαιτώντας μόνο μια μηδαμινή φάση διαμόρφωσης – όπως για παράδειγμα είναι η μετάφραση και μια πιθανή προσαρμογή.

2. Το 2^ο μέρος του αναλυτικού προγράμματος δραστηριοτήτων, επικεντρώνεται στην κοινωνική δικτύωση, προκειμένου να εξοικειώσει τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας με έννοιες και επιδεξιότητες, ώστε να κατανοήσουν τον κόσμο της κοινωνικής δικτύωσης και να γίνουν ενεργά μέλη της. Ένα ιδιαίτερα σχετικό μαθησιακό αντικείμενο, αφορά ένα διαδικτυακό καινοτόμο περιβάλλον, διαθέσιμο στην κοινότητα του έργου TKV.

Αυτό το επίπεδο δεξιοτήτων έχει αρκετές θετικές συνέπειες. Πρώτον, βοηθά τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας να μην αισθάνονται τόσο μεγάλα και απομονωμένα όποτε ακούν άλλους (τα τηλεοπτικά μέσα ή τα μικρά εγγόνια τους) να λένε «σε είδα στο Facebook». Αυτό είναι ένα σημαντικό θέμα συμπερίληψης.

Δεύτερον, προσφέρει ένα ισχυρό εργαλείο για να αποκτήσουν αλλά και να κρατήσουν επαφή με συγγενείς και φίλους που διαμένουν μακριά, δημιουργώντας αλλά και αναπτύσσοντας κοινωνικές σχέσεις, ειδικότερα όταν η φυσική προσέγγιση άλλων ανθρώπων καθίσταται δύσκολη. Επιπλέον, μπορεί να προσφέρει περισσότερες ευκαιρίες με τη βοήθεια πληροφοριών, εργαλείων κ.α. που μπορούν να κοινοποιηθούν μέσω οποιουδήποτε κοινωνικού δικτύου, ενθαρρύνοντας τη χρήση όλων των εννοιών και επιδεξιοτήτων που διδάχτηκαν στο προηγούμενο μάθημα (από την καταχώρηση ενός κειμένου μέχρι την επισύναψη φωτογραφιών, από την αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων μέχρι την συμπλήρωση φόρμας, από την έρευνα μέχρι τη συνομιλία).

Όπως και με το προηγούμενο πρόγραμμα, το 2ο απαιτεί προσαρμοστική διαδικασία, λαμβάνοντας υπόψιν τα εθνικά, τοπικά και θεματικά δίκτυα, όπως επίσης και τα ειδικά ενδιαφέροντα των ομάδων-στόχων. Η προσαρμογή τίθεται ευκολότερη από το 3ο πρόγραμμα, μιας και όλα τα μεγάλα κοινωνικά δίκτυα έχουν τις ίδιες δομές. Την ίδια στιγμή, το διαδικτυακό καινοτόμο πρόγραμμα, αντανακλά τις δραστηριότητες του TKV διαχειριστή έργου και των συμμετεχόντων.

Lifelong Learning Programme

Τίτλος έργου: Εθελοντές Της Γνώσης – Ακρωνύμιο έργου: TKV
Συμφωνία χορηγίας: 2011-32-79/001-001

3. Το 3ο πρόγραμμα, επικεντρώνεται σε διαδικτυακές κυβερνητικές υπηρεσίες παρέχοντας σε άτομα μεγαλύτερης ηλικίας έννοιες και δεξιότητες, αλλά και τη δυνατότητα να επωφεληθούν από ευκαιρίες που προσφέρονται από τοπικούς και εθνικούς οργανισμούς.

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα περιλαμβάνει αλληλεπιδρόμενες υπηρεσίες χαμηλής και υψηλής πολυπλοκότητας, από εκείνους που βασίζονται αποκλειστικά στην πρόσβαση πληροφοριών, μέχρι σε εκείνους που στοχεύουν στην ολοκλήρωση συναλλαγών. Συνεπώς, το περιεχόμενο περιλαμβάνει τη λήψη πληροφοριών για τη διαθεσιμότητα υπηρεσίας, τους συνδρομητές ενημερωτικών φυλλαδίων, τις ροές και τις υπηρεσίες sms, τις εικονικές περιηγήσεις, τη συνομιλία διαδικτυακά με υπαλλήλους, τη συμπλήρωση αιτήσεων για πιστοποιητικά, την πραγματοποίηση μιας διαδικτυακής συναλλαγής.

Μιας και η επιλογή περιεχομένου βασίστηκε σε μια προκαταρκτική έρευνα των τεχνικά υψηλού επιπέδου διαδικτυακών κυβερνητικών υπηρεσιών σε κάθε μετέχουσα χώρα, η πρόοδος των μαθημάτων αντανακλά τα κοινά χαρακτηριστικά, όπως αυτά υπογραμμίζονται από την ανάλυση και τις ενδείξεις που παρουσιάζονται από τα εθνικά διαδικτυακά κυβερνητικά σχέδια. Προφανώς, η εφαρμογή και η ανάπτυξη του 3ου προγράμματος σε κάθε τοπικό πλαίσιο, χρειάζεται έναν ισχυρό σύνδεσμο με τις τοπικές υπηρεσίες, οπότε και απαιτείται μια μεγάλη προσπάθεια προσαρμογής.

4. Το 4ο πρόγραμμα, εστιάζεται στην εύκολη τεχνολογία. Είναι ένας εισηγητικός οδηγός για τη χρήση “ψηφιακών αντικειμένων”, ομάδες εργαλείων που έχουν γίνει ευρύτερα γνωστές στην καθημερινή μας ζωή, αλλά που ακόμη παραμένουν ως «παράξενα άγνωστα αντικείμενα» για μερικούς ανθρώπους. Ξεκινώντας με μια εισαγωγή στις ψηφιακές γλώσσες, ο οδηγός παρουσιάζει τη γνώση σταδιακά, κινούμενος από μεμονωμένες «λεπτομέρειες» μέχρι το σύστημα ως σύνολο. Ο αναγνώστης συνοδεύεται από γλώσσες μέχρι αντικείμενα και από αντικείμενα μέχρι το σύστημα, την ολοκληρωμένη γκάμα υπηρεσιών που διατίθενται από την ψηφιοποίηση του καταναλωτή και τις παραγωγικές διαδικασίες. Ουσιαστικά, συγκεκριμένες πτυχές της ψηφιοποίησης θα πρέπει να διατίθενται αξιολογικά, προκειμένου να επιτρέπουν σε όλους τους πολίτες να απολαμβάνουν πραγματικά τις παγκοσμίως αναγνωρισμένες ελευθερίες και τα πολιτικά δικαιώματα. Να γιατί η

Lifelong Learning Programme

Τίτλος έργου: Εθελοντές Της Γνώσης – Ακρωνύμιο έργου: TKV
Συμφωνία χορηγίας: 2011-32-79/001-001

αυξανόμενη αντίληψη και γνώση της πρακτικής χρήσης αυτών των εργαλείων αυξάνει τα κοινωνικά οφέλη που παράγονται από την τεχνολογία.

Από μια πιο γενική διδακτική σκοπιά, το πρόγραμμα TKV στοχεύει στην επίτευξη στόχων που σχετίζονται με μαθησιακές συμπεριφορές των εμπλεκόμενων ομάδων (για παράδειγμα, όχι μόνο ηλικιωμένοι άνθρωποι αλλά και νέοι μαθητές ακόμη και δάσκαλοι). Για όλους αυτούς, το πρόγραμμα θέλει να προωθήσει την ενημέρωση για την σημασία της γνώσης ως μια δια βίου μαθησιακή διαδικασία.

Για την κύρια ομάδα-στόχο – τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας – αυτό σημαίνει ότι δεν είναι ποτέ αργά για να μάθουν κάτι καινούργιο, ειδικότερα εάν είναι διασκεδαστικό και ψυχαγωγικό και εφόσον σχετίζεται με μια πιο ποιοτική ζωή. Για τους νέους μαθητές, φανερώνει πώς μια δια βίου γνώση μπορεί να σχηματιστεί και να διαμορφωθεί στη πράξη. Αυτό συμβαίνει επίσης και στους εκπαιδευτές που λαμβάνουν μέρος ως διαχειριστές μαθημάτων.

Ένα επιπλέον γενικό διδακτικό αντικείμενο, είναι η προώθηση του διαγενεακού διαλόγου. Η εκπαιδευτική μεθοδολογία (βλέπε παρακάτω), “υποχρεώνει” τους μεγαλύτερους να συνεργάζονται στενά με τους νέους, δείχνοντάς τους εμπιστοσύνη και αφήνοντάς τους να παίξουν έναν ηγετικό ρόλο. Το χάσμα μεταξύ ηλικιωμένων και νέων, γεφυρώνεται με ένα μαθησιακό μονοπάτι που βασίζεται στην απόκτηση ψηφιακών δεξιοτήτων αλλά και στην ανάγκη να οικοδομήσουν, μέρα με τη μέρα, το μάθημα μαζί.

Από την άποψη της ομάδας – στόχου, τα συγκεκριμένα διδακτικά αντικείμενα καλύπτουν μια ποικιλία απόψεων.

Για τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, τα αντικείμενα είναι:

- I. Να βελτιώσουν τις επικοινωνιακές τους δεξιότητες με τους νέους, ώστε να εξηγούν τις δυσκολίες και τα προβλήματα, να ζητούν υποστήριξη κ.α. αποφεύγοντας τις διαφωνίες και τις παρεξηγήσεις.

Lifelong Learning Programme

Τίτλος έργου: Εθελοντές Της Γνώσης – Ακρωνύμιο έργου: TKV
Συμφωνία χορηγίας: 2011-32-79/001-001

- II. Να αναλάβουν ένα νέο ρόλο και μια θέση, παραδεχόμενοι τις δικές τους αλλά και των εκπαιδευτών δυσκολίες και όρια και να προσπαθήσουν να τις αντιμετωπίσουν
- III. Να μάθουν να εμπιστεύονται τους νέους εκπαιδευτές, αναγνωρίζοντας τις δεξιότητές τους ανατρέποντας τη συνήθη σχέση της “εξουσίας”.

Για τους νέους, το διδακτικό αντικείμενο είναι η εκμάθηση της πολυπλοκότητας της διδακτικής διαδικασίας, η οποία αποτελεί πολύ ισχυρό και σημαντικό θέμα. Ο ρόλος των νέων ως εκπαιδευτές, τους παρέχει μια μοναδική ευκαιρία να αναδιαμορφώσουν, με έναν αποκλειστικά ανεπίσημο και ενεργό τρόπο, την ιδέα της διδασκαλίας αλλά και τη συμπεριφορά των εκπαιδευτών. Τους βοηθά να βγουν από τα στερεότυπα, κατανοώντας τις δυσκολίες με τις οποίες οι δάσκαλοι έρχονται αντιμέτωποι στην τάξη καθημερινά και πόσο εκνευριστική μπορεί να γίνει η διδασκαλία όταν οι στόχοι δεν επιτυγχάνονται. Με αυτόν τον τρόπο, αρχίζουν να αναγνωρίζουν τις δικές τους μαθησιακές δυσκολίες.

Επιπροσθέτως, μαθαίνουν να αναλαμβάνουν την ευθύνη, να συνεργάζονται σε ομάδες με άλλους εκπαιδευτές και δασκάλους, να συνεργάζονται με μοναδικό σκοπό για την επίτευξη κοινού στόχου.

Υπάρχουν επίσης συγκεκριμένα διδακτικά αντικείμενα για δασκάλους, που ανταποκρίνονται κυρίως στη διεύρυνση του προγράμματος με άλλα μαθησιακά αντικείμενα, δημιουργώντας ένα διεπιστημονικό πρόγραμμα. Αυτή η πιθανότητα αναφέρεται στο πρώτο πρόγραμμα και αφορά θέματα όπως είναι η επικοινωνία (π.χ. δημιουργώντας αλλά και επεξηγώντας διάφορους τύπους κειμένων, όπως για παράδειγμα τα κείμενα κανονισμών) και μαθηματικών/πληροφορικής (π.χ. δημιουργία και επίλυση αλγορίθμων). Με αυτόν τον τρόπο, ένα εφικτό και ενδιαφέρον αντικείμενο θα μπορούσε να είναι η ανάπτυξη ενός διακλαδικού προγράμματος, συνενώνοντας περαιτέρω διδακτικές εγκάρσιες και επιστημονικές θεματολογίες σε ένα σύνθετο και δυναμικό – βασισμένο στο ICT - μονοπάτι.

Lifelong Learning Programme

Τίτλος έργου: Εθελοντές Της Γνώσης – Ακρωνύμιο έργου: TKV
Συμφωνία χορηγίας: 2011-32-79/001-001

Μέρος 2

Μεθοδολογία

Προκειμένου να επιτευχθούν τα αντικείμενα που μόλις περιγράψαμε, το αναλυτικό πρόγραμμα δραστηριοτήτων TKV χρησιμοποιεί μια καινοτόμο μεθοδολογία, που βασίζεται σε μια συγκεκριμένη οργάνωση των βασικών παικτών στη διδασκαλική/μαθησιακή διαδικασία.

Ο κύριος παράγοντας είναι η παρουσία νέων μαθητών, που προέρχονται από το δημοτικό, το γυμνάσιο ή το λύκειο και λειτουργούν ως προσωπικοί εκπαιδευτές σε άτομα μεγαλύτερης ηλικίας που ενσαρκώνουν το ρόλο των μαθητών. Στις περισσότερες των περιπτώσεων, η αναλογία εκπαιδευτή/ηλικιωμένου είναι ένας προς ένας, μερικές φορές, κυρίως με παιδιά μικρότερης ηλικίας, η αναλογία ανέρχεται σε δύο προς ένα.

Ο ρόλος του εκπαιδευτή είναι να διεξάγει τη διδακτική δραστηριότητα προσωπικά, μιας που ο ενήλικας «επίσημος» καθηγητής παίζει το ρόλο του συντονιστή και του επιτηρητή, λαμβάνοντας μέρος τις πιο πολλές φορές όταν ο εκπαιδευτής έρχεται αντιμέτωπος με προβλήματα που δεν μπορεί να επιλύσει.

Προσωποποιημένη διδασκαλία.

Αυτό το μεθοδολογικό στήσιμο, καθοδηγείται από την ανάγκη επίτευξης του πιο υψηλού επιπέδου εξατομίκευσης της διδακτικής διαδικασίας. Η εισαγωγή ανθρώπων μεγαλύτερης ηλικίας σε μια τάξη, μπορεί να αποδειχτεί πολύ διαφορετική, εξαιτίας παραγόντων όπως είναι το μορφωτικό επίπεδο, προηγούμενες εκπαιδεύσεις, δεξιότητες ICT και προσωπικές συμπεριφορές. Ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα που προσπαθεί να λάβει υπόψη του όλους αυτούς τους ετερογενείς παράγοντες προκειμένου να ομαδοποιήσει τα άτομα μεγάλης ηλικίας, θα ήταν εξαιρετικά πολύπλοκο και θα σπαταλούσε πολύ χρόνο για τη φάση επιλογής. Επίσης, θα ήταν εξαιρετικά δύσκολο να συγκεντρωθούν άτομα μεγάλης ηλικίας για το κάθε επίπεδο και τύπο μαθήματος.

Αντ'αυτού, σε ένα πρόγραμμα όπου η βάση είναι ο εκπαιδευτής, τα μαθήματα μπορούν εύκολα να οργανωθούν αμέσως μετά τη στελέχωση, μιας κι η μεθοδολογία είναι αυτή που διασφαλίζει την ομοιογενή προσέγγιση των διαφόρων μαθητών. Αυτό σημαίνει ότι ο κάθε εκπαιδευτής οφείλει να

Lifelong Learning Programme

Τίτλος έργου: Εθελοντές Της Γνώσης – Ακρωνύμιο έργου: TKV
Συμφωνία χορηγίας: 2011-32-79/001-001

εξατομικεύσει το διδακτικό μονοπάτι για τον κάθε ηλικιωμένο-μαθητή που βρίσκεται επί την επίβλεψή του, όπως για παράδειγμα, προσθέτοντας κι άλλες ιδέες, παροτρύνοντας τον να κάνει επιπλέον ασκήσεις, επεκτείνοντας το θέμα ή περιορίζοντάς το – σύμφωνα με τις επιδεξιότητες του/της. Με αυτό τον τρόπο, όλοι οι ηλικιωμένοι-μαθητές μπορούν να επιτύχουν όμοια αποτελέσματα μαθημάτων παρά το γεγονός ότι ακολούθησαν διαφορετικά μονοπάτια.

Συνεργατική Διδασκαλία

Η μεθοδολογική βάση της εξατομίκευσης, συνδέεται αυστηρώς με τη συνεργατική διδασκαλία. Παρά το γεγονός ότι οι εκπαιδευτές έχουν την κύρια ευθύνη για τη μαθησιακή διδασκαλία, αυτό δε σημαίνει ότι υπάρχει μια ελεγχόμενη διδακτική σχέση που αναπαράγει την παραδοσιακή ασυμμετρία ανάμεσα σε ενήλικους καθηγητές και μαθητές. Αντιθέτως, η μαθησιακή διαδικασία διεξάγεται σε ένα άτυπο, ευχάριστο και ψυχαγωγικό περιβάλλον, όπου οι εκπαιδευτές, οι δάσκαλοι και τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας συνεργάζονται για να βρουν το σωστό τρόπο προκειμένου να κατανοήσουν αλλά και να αφομοιώσουν ιδέες και λειτουργίες εφαρμογών. Υπάρχει επίσης και συνεργασία μεταξύ του δασκάλου και του μαθητή-δασκάλου προκειμένου να συνειδητοποιήσουν το λόγο που παρέχεται η εξατομικευμένη διδασκαλία σε άτομα μεγαλύτερης ηλικίας.

Διδασκαλία βασισμένη σε ερωτήσεις

Ο παραδοσιακός τρόπος διδασκαλίας είναι ο επαγωγικός, με τον οποίο ο καθηγητής παρουσιάζει τις ιδέες και δίνει παραδείγματα εφαρμογών. Εν αντιθέσει, ακολουθώντας μια από κάτω προς τα πάνω προσέγγιση, η επαγωγική προσέγγιση δίνει περισσότερο χώρο για παρακολούθηση, πειραματισμό και δομή του καθηγητή οδηγού από μαθητή της επίβλεψής του. Αυτός ο τελευταίος σκελετός, μπορεί επίσης να οριστεί ως διδασκαλία βασισμένη στην έρευνα, με την έρευνα να είναι η διαδικασία της διάγνωσης προβλημάτων, η κριτική πειραμάτων και η κατηγοριοποίηση εναλλακτικών μεθόδων, ο σχεδιασμός ερευνών, η διερεύνηση εικασιών, η αναζήτηση πληροφοριών, η συζήτηση με συνομήλικους και η διαμόρφωση συναφούς επιχειρηματολογίας. Το αναλυτικό πρόγραμμα δραστηριοτήτων TKV στο σύνολό του, εκθέτει σημαντικές πτυχές μιας

Lifelong Learning Programme

Τίτλος έργου: Εθελοντές Της Γνώσης – Ακρωνύμιο έργου: TKV
Συμφωνία χορηγίας: 2011-32-79/001-001

τέτοιας επαγωγικής βασισμένης στην έρευνα διδασκαλίας, μια και περιέχει συνεχή έρευνα από τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας αλλά και τους εκπαιδευτές σχετικά με διδακτικούς και μαθησιακούς τρόπους μέχρι και τα πρακτικά, προσωπικά προβλήματα και ενδιαφέροντα.

Αυτές οι τρεις κύριες μεθοδολογικές αρχές, προωθούν την ανάπτυξη μιας μεγάλης κλίμακας συμπληρωματικών δεξιοτήτων όπως είναι η ομαδική εργασία, η γραπτή και προφορική έκφραση, η εμπειρία στην επίλυση ανοιχτών προβλημάτων και άλλες διαθεματικές ικανότητες.

Προτεινόμενο πρόγραμμα: Αλφαβητάρι των Υπολογιστών, Κοινωνική δικτύωση, Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και Εύκολη τεχνολογία.

Τα τέσσερα προτεινόμενα μαθήματα, ακολουθούν μια πανομοιότυπη δομή που περιλαμβάνει τρεις πτυχές:

1. Όλα τα μαθήματα ορίζονται ως λίστες περιεχομένων και δραστηριοτήτων, με σύντομες επεξηγήσεις
2. Τα περιεχόμενα είναι θεωρητικές και πρακτικές ιδέες και ορισμοί (για παράδειγμα, τί είναι το λογισμικό, πώς να ανοίγεις και να κλείνεις τον υπολογιστή). Ενίοτε, τα περιεχόμενα περιλαμβάνουν μια ιστοσελίδα που παρέχει ένα άμεσο σύνδεσμο με την κύρια πηγή (αυτό είναι σχετικό στην περίπτωση επίσημων και πολιτικών ορισμών, για παράδειγμα ο ορισμός της διαδικτυακής κυβέρνησης από το Συμβούλιο της Ευρώπης).
3. Οι δραστηριότητες είναι προτάσεις για πρακτικό πειραματισμό ιδεών που έχουν προηγουμένως παρουσιαστεί (π.χ. εισαγωγή εικόνας από το Διαδίκτυο και επεξεργασία της). Αρκετές φορές, υπάρχουν συμπληρωματικές δραστηριότητες π.χ. προτάσεις για άλλου είδους δραστηριότητες που μπορεί να είναι ενδιαφέρουσες αλλά όχι τόσο σημαντικές όπως οι αρχικές. Το πρόγραμμα μπορεί επίσης να περιλαμβάνει ομαδική εργαστηριακή δραστηριότητα, δηλ. δραστηριότητες που διεξάγονται καλύτερα ομαδικά. Περιέχουν συζητήσεις για το πώς συνδυάζεται η εφαρμογή με τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας, τη συσχέτιση διαφορετικών λειτουργιών, την ομαδική έρευνα για το πώς μπορούν να βελτιώσουν τα ήδη υπάρχοντα εργαλεία. Μια

Lifelong Learning Programme

Τίτλος έργου: Εθελοντές Της Γνώσης – Ακρωνύμιο έργου: TKV
Συμφωνία χορηγίας: 2011-32-79/001-001

επαναλαμβανόμενη ομαδική εργαστηριακή δραστηριότητα, είναι να αποφασίσουν από κοινού ποιές εφαρμογές και λειτουργίες είναι οι πιο χρήσιμες και σημαντικές για τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, προκειμένου να δημιουργήσουν μια λίστα με “τα πιο περιζήτητα”. Το προσχέδιο αυτής της λίστας έχει διπλή σημασία. Από τη μία πλευρά, ενθαρρύνει τη συζήτηση μεταξύ των μελών της ομάδας για να ενισχύσει την αφομοίωση σημαντικών δεξιοτήτων, ενώ παράλληλα προωθεί την ανταλλαγή ιδεών και τις προτάσεις για νέες λύσεις. Από την άλλη πλευρά, παρουσιάζει ένα άλλο αποτέλεσμα έργου, μιας και μπορεί να θεωρηθεί ως μια σύνθεση αξιολογικής διαδικασίας όλων των προτεινόμενων αντικειμένων και θεμάτων των χρηστών.

Lifelong Learning Programme

Τίτλος έργου: Εθελοντές Της Γνώσης – Ακρωνύμιο έργου: TKV
Συμφωνία χορηγίας: 2011-32-79/001-001

Το αλφαβητάρι των Υπολογιστών

Μάθημα 1 – Βασικές αρχές υπολογιστή

Περιεχόμενο μαθήματος:

- Έναρξη
- Εκκίνηση και κλείσιμο του υπολογιστή
- Περιεχόμενα: Υλικό υπολογιστών και συσκευές

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ: εξοικείωση με τα περισσότερα μέρη του υπολογιστή και τη λειτουργία του κάθε υλικού και των συσκευών, πώς να κάνουν εκκίνηση και κλείσιμο του υπολογιστή

Μάθημα 2 – Δημιουργία εγγράφου

Περιεχόμενο μαθήματος

- Δημιουργία φακέλου
- Άνοιγμα Επεξεργαστή κειμένου/προγράμματα
- Άνοιγμα καινούργιου αρχείου
- Χρήση πληκτρολογίου και δακτυλογράφηση επιστολής
- Αποθήκευση αρχείου

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ: δημιουργία φακέλου, δημιουργία αρχείου, αποθήκευση εργασίας

Μάθημα 3 – Δημιουργώντας ένα κείμενο

Περιεχόμενο μαθήματος

- Δημιουργώντας επικεφαλίδα
- Αλλαγή χρώματος γραμματοσειράς/μέγεθος γραμματοσειράς
- Σχεδιασμός κειμένου
- Μετακίνηση κειμένου (αντιγραφή, αποκοπή και επικόλληση)
- Γραμματικός έλεγχος
- Εκτύπωση εγγράφου

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ: πώς μπορούν να επεξεργαστούν ένα κείμενο, χρησιμοποιώντας επικεφαλίδες, επιλέγοντας χρώματα, έντονη γραφή/πλάγια γραφή/υπογραμμίσεις, χρήση κουκίδων και αρίθμησης, σελιδοποίηση κ.λ.π.

Lifelong Learning Programme

Τίτλος έργου: Εθελοντές Της Γνώσης – Ακρωνύμιο έργου: TKV
Συμφωνία χορηγίας: 2011-32-79/001-001

Μάθημα 4 – Εξερευνώντας το διαδίκτυο

Περιεχόμενο μαθήματος

- Πλοηγός αναζήτησης
- Θέματα διαδικτυακής ασφάλειας
- Αποθήκευση στα αγαπημένα
- Κατανόηση υπερσυνδέσμων

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ: εισαγωγή στο Διαδίκτυο προγράμματα περιήγησης στο Διαδίκτυο και πώς να χρησιμοποιήσετε μια μηχανή αναζήτησης. κατανόηση της υπερ-σύνδεσης, αποθήκευση στα αγαπημένα, μαθαίνοντας τα ζητήματα ασφάλειας στο Διαδίκτυο

Μάθημα 5- Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

Περιεχόμενο μαθήματος

- Υπηρεσίες ηλεκτρονικού ταχυδρομείου
- Δημιουργία τηλεφωνικού καταλόγου
- Αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος
- Προσθέτοντας και λαμβάνοντας επισυνάψεις
- Ασφάλεια

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ: πώς να δημιουργήσεις ένα λογαριασμό ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, πώς να δημιουργήσεις ένα κατάλογο επαφών, πώς να ανοίξεις, να απαντήσεις και να προωθήσεις μηνύματα, πώς να προσθέσεις και να λάβεις επισυνάψεις μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος

Μάθημα 6 – Ηλεκτρονικές αγορές

Περιεχόμενο μαθήματος

- Αναγνώριση χρήσιμων ιστοσελίδων
- Εγγραφή
- Ασφάλεια
- Μέθοδοι πληρωμής
- Αγορές

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ: πώς να αναγνωρίζετε χρήσιμες ιστοσελίδες αγορών, πώς να εγγραφείτε/να συνδεθείτε ως πελάτες, να αγοράζετε με ασφάλεια και να πληρώνετε ηλεκτρονικά.

Lifelong Learning Programme

Τίτλος έργου: Εθελοντές Της Γνώσης – Ακρωνύμιο έργου: TKV
Συμφωνία χορηγίας: 2011-32-79/001-001

Μάθημα 7 – Διαχείριση αρχείων

Περιεχόμενο μαθήματος:

- Δημιουργία φακέλου
- Δημιουργία υποφακέλων
- Εικονίδια επιφάνειας εργασίας
- Δημιουργία συντομεύσεων
- Διαχείριση φακέλων
- Ανίχνευση φακέλων

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ: γνωρίζοντας τη σημαντικότητα της διαχείρισης (δημιουργία και αποθήκευση κειμένων σε φακέλους και τοποθεσίες, δημιουργία συντομεύσεων κ.α.)

Μάθημα 8- Συνδεθείτε, βρείτε το, χρησιμοποιήστε το

Περιεχόμενο μαθήματος: μια επανάληψη των προηγούμενων μαθημάτων

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ: επανάληψη των κύριων μαθησιακών αντικειμένων όλων των μαθημάτων

Κοινωνική δικτύωση

Μάθημα 1 – Εισαγωγή στην κοινωνική δικτύωση

Περιεχόμενο μαθήματος: τί είναι κοινωνική δικτύωση

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ: ορισμός της κοινωνικής δικτύωσης, εκμάθηση ορισμένων γνωστών κοινωνικών δικτύων.

Μάθημα 2 – FACEBOOK 1

Περιεχόμενο μαθήματος:

- Εγγραφή στο Facebook
- Ρυθμίσεις προφίλ
- Ρυθμίσεις, ιδιωτικότητα και ασφάλεια

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ: πώς να δημιουργήσετε και να ρυθμίσετε το δικό σας προφίλ στο facebook

Lifelong Learning Programme

Τίτλος έργου: Εθελοντές Της Γνώσης – Ακρωνύμιο έργου: TKV
Συμφωνία χορηγίας: 2011-32-79/001-001

Μάθημα 3 – FACEBOOK 2

Περιεχόμενο μαθήματος:

- Αίτημα φιλίας και αποδοχή φίλων
- Πώς να εγγραφείτε σε μια ομάδα
- Πώς να γίνετε σπαδοί
- Πώς να κοινοποιήσετε ένα βίντεο

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ: πώς να χρησιμοποιήσετε και να βελτιώσετε το δικό σας προφίλ στο facebook

Μάθημα 4 – FACEBOOK 3

Περιεχόμενο μαθήματος:

- Πώς να κοινοποιείτε φωτογραφίες
- Πώς να συζητάτε στο facebook
- Υπενθυμίσεις
- Δημοσίευση συνδέσμου
- Δώρα

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ: πώς να χρησιμοποιήσετε και να βελτιώσετε το δικό σας προφίλ στο facebook

Μάθημα 5 – Flickr: η κοινότητα κοινοποίησης φωτογραφιών

Περιεχόμενο μαθήματος:

- Εγγραφή στο Flickr
- Δημοσίευση φωτογραφιών
- Οργάνωση άλμπουμ

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ: πώς να δημιουργήσετε και να ρυθμίσετε το δικό σας προφίλ στο Flickr

Μάθημα 6 – You Tube κοινοποίηση βίντεο

Περιεχόμενο μαθήματος:

- Εγγραφή στο You Tube
- Φόρτωση βίντεο
- Διαχείριση βίντεο

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ: πώς να δημιουργήσετε και να διαχειρίζεστε το δικό σας προφίλ στο you tube και πώς να διαχειρίζεστε και προωθείτε το δικό σας κανάλι

Lifelong Learning Programme

Τίτλος έργου: Εθελοντές Της Γνώσης – Ακρωνύμιο έργου: TKV
Συμφωνία χορηγίας: 2011-32-79/001-001

Υπηρεσίες ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Μάθημα 1 – Εισαγωγή στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση

Περιεχόμενο μαθήματος:

- Τύποι και επίπεδα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης
- Βασικές πληροφορίες υπηρεσιών
- Προηγμένες πληροφορίες υπηρεσιών
- Εξ ολοκλήρου αλληλένδετες υπηρεσίες
- Διαχείριση φακέλων
- Τοποθέτηση φακέλων

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ: κατανόηση της ιδέας της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, κατανόηση της σημαντικότητας των ηλεκτρονικών δημοσίων υπηρεσιών, γνωριμία με εθνικές ιδρυτικές ιστοσελίδες, με επιστάμενη προσοχή στις διαδικτυακές υπηρεσίες

Μάθημα 2 – Εξερευνώντας τις ηλεκτρονικές διακυβερνητικές υπηρεσίες

Περιεχόμενο μαθήματος:

- Βασικές υπηρεσίες πληροφοριών
- Τυπική ιδρυτική ιστοσελίδα

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ: εξερεύνηση μιας ιδρυτικής ιστοσελίδας και των ηλεκτρονικών υπηρεσιών της, συσχετισμός με άλλες επίσημες και ανεπίσημες ιστοσελίδες με παρόμοιες πληροφορίες, πώς να βρίσκετε και να χρησιμοποιείτε διαδικτυακές υπηρεσίες, πώς να βρίσκετε και να χρησιμοποιείτε θεματικά κανάλια και ενημερωτικά φυλλάδια

Μάθημα 3 – Ιστοσελίδες με προηγμένες πληροφορίες υπηρεσιών

Περιεχόμενο μαθήματος:

- Ειδήσεις βίντεο
- Διαδικτυακές ερωτήσεις
- Ενημερωτικά φυλλάδια
- Ροές
- Κοινωνικά δίκτυα

Lifelong Learning Programme

Τίτλος έργου: Εθελοντές Της Γνώσης – Ακρωνύμιο έργου: TKV
Συμφωνία χορηγίας: 2011-32-79/001-001

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ: εισαγωγή στις προηγμένες πληροφορίες και στα εργαλεία, γνωριμία με κοινωνικά δίκτυα και πώς να ενημερώνεστε χωρίς να επισκέπτεστε τις ιδρυτικές ιστοσελίδες

Μάθημα 4 - Εξ ολοκλήρου αλληλένδετες υπηρεσίες

Περιεχόμενο μαθήματος:

- Εγγραφή
- Ασφάλεια
- Ηλεκτρονικό ψάρεμα
- Ιδιωτικότητα
- Έξυπνη κάρτα
- Προσωποποίηση πληροφοριών υπηρεσιών

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ: πώς να μεγιστοποιήσετε το αποτέλεσμα, έξυπνη κάρτα, αρχή ιδιωτικότητας και λεπτομερειακά ασφαλιστικά θέματα, έλεγχος πορείας αρχείων και επιστολών στα γραφεία

Μάθημα 5 – Ηλεκτρονικό Τραπεζικό σύστημα – Ηλεκτρονική διαχείριση χρημάτων

Περιεχόμενο μαθήματος:

- Ηλεκτρονικό Τραπεζικό Σύστημα
- Επαναφορτιζόμενες κάρτες

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ: διαδικτυακές πληρωμές

Μάθημα 6 – Ηλεκτρονικό Εμπόριο: Διαδικτυακές αγορές

Περιεχόμενο μαθήματος:

- Ηλεκτρονικό Εμπόριο
- Αγορά εισιτηρίου τρένου
- Αγορά αεροπορικού εισιτηρίου

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ: πρόσβαση στη βιτρίνα και στο καλάθι, γνωριμία με ψεύτικα συστήματα ασφαλείας, αγορά είδους

Lifelong Learning Programme

Τίτλος έργου: Εθελοντές Της Γνώσης – Ακρωνύμιο έργου: TKV
Συμφωνία χορηγίας: 2011-32-79/001-001

Εύκολη τεχνολογία

Μάθημα 1 – Εισαγωγή στην ψηφιακή γλώσσα

Περιεχόμενο μαθήματος:

- Από τις αναλογικές στις ψηφιακές γλώσσες
- Αισθητήρες, επεξεργαστές και διαδραστικότητα
- Κείμενα, Φωτογραφίες, βίντεο και ήχοι
- Μαγνητικές μνήμες και ανάλυση δεδομένων

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ: κατανόηση της διαδικασίας ψηφιοποίησης

Μάθημα 2 – Καθημερινά εξαρτήματα

Περιεχόμενο μαθήματος:

- Υπολογιστές
- Νέοι τρόποι ανάγνωσης, ακρόασης και βλέψης του κόσμου
- Σινιάλο – Δεδομένα Μεταφοράς Δικτύων

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ: κατανόηση της διαδικασίας ψηφιοποίησης μέσω ψηφιακών οργάνων και εξαρτημάτων, από τον υπολογιστή στο φορητό υπολογιστή, από τη ψηφιακή τηλεόραση και το ραδιόφωνο στον οικιακό αυτοματισμό, από τις ψηφιακές κάμερες σε νέα αποθηκευτικά εξαρτήματα κ.λ.π

Μάθημα 3 – Υπηρεσίες Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Περιεχόμενο μαθήματος:

- Ψηφιακή σύγκλιση
- Ηλεκτρονικό εμπόριο και τραπεζικές συναλλαγές από το σπίτι
- Ηλεκτρονική διακυβέρνηση και ηλεκτρονική υγεία

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ: πώς να χρησιμοποιείτε διαφορετικά ψηφιακά εξαρτήματα σε σύγκλιση και να δημιουργείτε ανταλλάξιμα αντικείμενα για τον ίδιο σκοπό, εισαγωγή στην υπολογιστική νέφους, νέες διαδικτυακές ιδιωτικές και δημόσιες υπηρεσίες.